

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Per e-mail:

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

wobverzoekendjz@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk

2021-0000270262

Bijlagen:

A: Relevante Wob-artikelen
B: Inventarislijst

C: Openbaar te maken
documenten

D: Besluit 11 februari 2015

Datum 17 februari 2022
Betreft Besluit op uw Wob-verzoek Beleid APV-regime

Geachte,

In uw brief van 13 oktober 2021, ontvangen op 14 oktober, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob), verzocht om informatie over het Beleid APV-regime.

U vraagt om (digitale) kopieën van alle documenten als bedoeld in de Wob inclusief (interne en externe) communicatie vanaf 2010 inzake:

1. geboden 'maatwerk' van de Belastingdienst met betrekking tot de toepassing van het APV-regime;
2. het sluiten van de zogenaamde schottenovereenkomsten door de Belastingdienst over de toepassing van het APV-regime;
3. het aantal schottenovereenkomsten die de Belastingdienst heeft gesloten als gevolg van het APV-regime;
4. het door de Belastingdienst buiten toepassing laten van het APV-regime, ook al is de APV wet- en regelgeving van toepassing;
5. 'schrijnende gevallen' en 'onredelijke gevolgen' door toepassing van het APV-regime, alsook de wijze waarop de Belastingdienst daarmee omgaat;
6. (andere) oplossingen die door de Belastingdienst worden geboden die ervoor zorgen dat de onredelijke gevolgen van de robuuste werking van het APV-regime worden weggenomen;
7. gevallen waarin met betrekking tot het APV-regime toepassing is gegeven aan de hardheidsclausule ex art. 63 AWR (de hardheidsclausule);
8. de kwalificatie van een 'overig doelvermogen', een SBB, een APV;
9. het beleid (van de Belastingdienst) over de hierboven genoemde punten 1 tot en met 8;
10. (overig) beleid dat is toegepast naar aanleiding van de invoering van het APV-regime, alsook de ontwikkelingen in dit beleid tot en met heden.

De ontvangst van uw verzoek heb ik u schriftelijk bevestigd bij brief van 2 november 2021, met kenmerk 2021-0000219083. In de brief van 2 november 2021 is de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 9 december 2021.

Het is helaas niet gelukt om binnen de wettelijke termijn op uw Wob-verzoek te beslissen. Hiervoor bied ik u mijn excuses aan.

Directie Juridische Zaken

Besluit

Een deel van de door u gevraagde informatie is reeds openbaar. Daarnaast is een deel van de door u gevraagde informatie nog niet openbaar. Daarvan besluit ik informatie gedeeltelijk openbaar te maken. Ik licht mijn besluit hieronder toe.

Ons kenmerk
2021-0000270262

Wettelijk kader

Uw verzoek om informatie is beoordeeld op grond van de Wob. Het recht op openbaarmaking dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Er wordt niet gekeken naar het specifieke belang van de verzoeker.

Openbaarmaking in de zin van de Wob betekent openbaarmaking voor iedereen. In dat licht vindt de afweging dan ook plaats. Hierbij wordt getoetst aan de artikelen 10 en 11 van de Wob waarin is aangegeven in welke gevallen openbaarmaking kan of moet worden geweigerd. Voorts kan het bestuursorgaan besluiten om op grond van de uitzonderingsgronden genoemd in de artikelen 10 en 11 van de Wob (zie bijlage A) of op grond van eventuele bijzondere openbaarmakingsregimes documenten (gedeeltelijk) niet openbaar te maken.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn meerdere documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, zie hiertoe bijlage B.

Diverse documenten zijn al openbaar. Voor de vindplaats daarvan verwijs ik naar de inventarislijst.

Een document bevat een of meer passages die over een ander onderwerp gaan dan de hierboven genoemde onderwerpen van uw verzoek. Deze passages vallen inhoudelijk niet binnen de reikwijdte van uw verzoek. Om die reden heb ik de passages onleesbaar gemaakt onder vermelding van 'buiten verzoek'. Dit is eveneens in de inventarislijst aangegeven.

Reeds openbare documenten

Op grond van de artikelen 1 en 3 van de Wob kan een ieder een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan. Zie voor de relevante passages van de Wob bijlage A.

De Wob beperkt zich tot informatie over een bestuurlijke aangelegenheid die in nog niet openbare documenten is vervat. De door u gevraagde informatie is deels al openbaar en terug te vinden omdat al eerder is beslist op twee Wob-verzoeken die betrekking hadden op APV's. Het gaat om het verzoek van 30 maart 2020, met de beslisdatum van 20 augustus 2020. Het besluit is te vinden onder deze link: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2020/08/20/besluit-op-wob-verzoek-over-fiscale-kwalificatie-van-apv-structuren>. Daarnaast is op het verzoek van 8 januari 2015 een besluit genomen met de beslisdatum van 11 februari 2015. Dit besluit is toegevoegd als bijlage D.

Ik heb laten nagaan of, naast de documenten die eerder al zijn openbaargemaakt, nog andere documenten voorhanden zijn die betrekking hebben op uw verzoek. Op de bijgaande inventarislijst is aangegeven welke documenten zijn aangetroffen. Het document 'Praktijkhandreiking APV's' (nummer 19 op de inventarislijst) bevat alle relevante informatie over APV's in de

periode 2010 tot 2018. Daarnaast zijn er de verslagen van overleggen in de jaren 2019 tot 2021. Hiertoe behoren ook de bijlagen bij deze verslagen. Verder zijn er nog enkele memo's aangetroffen en is er studiemateriaal.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2021-0000270262

In deze APV-bijeenkomsten wordt voornamelijk aandacht besteed aan de bespreking van concrete casus. Vanwege de fiscale geheimhoudingsplicht is de informatie over deze casus onleesbaar gemaakt en worden ook diverse bijlagen waarin deze casus worden toegelicht niet openbaar gemaakt.

Over de schottenovereenkomsten merk ik nog het volgende op. De Belastingdienst biedt in twee situaties via schottenovereenkomsten de mogelijkheid om onder het APV-regime uit te komen:

1. zgn. lid 6-gevallen (d.w.z. de erfgenamen moeten slagen in het zware tegenbewijs) en
 2. in gevallen waarin minder dan 10% een particulier belang wordt gediend.
- De Belastingdienst beseft dat in een beperkt aantal gevallen het te leveren bewijs soms erg moeilijk daadwerkelijk te leveren is. Dat een erfgenaam ook in de toekomst geen uitkering zal ontvangen en dat een fonds ook in de toekomst geen particulier belang zal dienen, is niet met zekerheid te zeggen. Dat is in bepaalde gevallen dan ook moeilijk te bewijzen. Daarom maakt de Belastingdienst schottenovereenkomsten waarin heldere afspraken met betrokkenen worden gemaakt. Het afgezonderde vermogen wordt dan hermetisch afgesloten. Komt men de afspraken niet na, dan volgen er sancties die tevoren zijn afgesproken en zijn vastgelegd. Die sancties en afspraken dienen ervoor zorgen dat partijen van het afgesloten vermogen afblijven, voor nu en in de verre toekomst.

Derde-belanghebbende

Bij de openbaarmaking van een document speelt het belang van een derde een rol. Deze derde-belanghebbende is vooraf gevraagd zijn mening te geven over de openbaarmaking hiervan.

De derde-belanghebbende stemt niet in met de voorgenomen wijze van openbaarmaking. De zienswijze van de derde-belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. In de zienswijze heeft de derde-belanghebbende laten weten dat informatie uit een document niet openbaar kan worden gemaakt op grond van artikel 10, tweede lid, onder g van de Wob, omdat openbaarmaking van deze informatie kan leiden tot reputatieschade.

Ik volg de derde-belanghebbende in de zienswijze. Dit licht ik hieronder nader toe.

Motivering

Het belang van inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen (artikel 10, tweede lid, onder d, van de Wob)

Bij diverse documenten is het belang van de inspectie, controle en toezicht door de Belastingdienst in het geding. Het gaat hierbij om informatie die zicht biedt op de werkwijze van de Belastingdienst. Openbaarmaking van deze informatie zal ervoor zorgen dat bedrijven hun gedrag dusdanig aanpassen dat het belang van een effectieve controle op onaanvaardbare wijze wordt geschaad. Ik weeg het hier bedoelde belang zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Ik maak deze informatie dan ook niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.d.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob)

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2021-0000270262

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. In diverse documenten staan persoonsgegevens. Dit betreft gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers.

Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

Voor zover het de namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers van ambtenaren betreft, is hierbij het volgende van belang. In het kader van goed werkgeverschap ben ik van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken ambtenaar. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling (artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob)

Openbaarmaking van informatie blijft achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van belanghebbenden bij die informatie. Hiertoe merk ik het volgende op.

In een aantal van de openbaar te maken documenten worden gegevens genoemd die betrekking hebben op systemen bij een werkwijze. Openbaarmaking van deze informatie kan er toe leiden dat door derden oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van deze gegevens. Om die reden heb ik deze gegevens onleesbaar gemaakt en weeg ik het belang van het voorkomen van bovenvermeld nadeel, zwaarder dan het belang van openbaarmaking.

Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.g.

Daarnaast betreft document 5 een expert-opinie die door een derde is geschreven. De derde heeft laten weten dat de expert-opinie in dit document is geschreven op verzoek van een bepaalde partij in de tijd dat deze derde nog een commerciële belastingadviespraktijk had.

De derde-belanghebbende is inmiddels gefuseerd met een andere organisatie. Vanuit deze fusie worden andere cliënten geadviseerd dan vanuit de vorige praktijk. Het openbaar maken van deze informatie zou echter de indruk kunnen wekken dat het gaat om dezelfde belastingadviespraktijk met dezelfde cliënten als voorheen, hetgeen niet juist is.

Het belang van het voorkomen van mogelijke reputatieschade van betrokkene, weeg ik hier zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking. Ik maak deze informatie dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.g.

Fiscale geheimhoudingsplicht (artikel 67 Awr)

Openbaarmaking dient achterwege te blijven wanneer sprake is van een in een bijzondere wet opgenomen geheimhoudingsbepaling die daaraan in de weg staat, zoals de fiscale geheimhoudingsplicht in artikel 67, eerste lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: Awr). De fiscale geheimhoudingsplicht is van

toepassing op informatie die is verkregen bij de uitvoering van de Belastingwet. Het gaat daarbij om al hetgeen bij de uitvoering van de Belastingwet over een ander is verkregen en niet alleen om de fiscale informatie zelf. Het is vaste rechtspraak dat deze geheimhoudingsbepaling prevaleert boven de plicht tot openbaarmaking die in de Wob is vastgelegd sinds de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 14 april 2010 (ECLI:NL:RVS:2010:BM1041). Dit is herhaaldelijk bevestigd, waaronder op 31 juli 2013 (ECLI:NL:RVS:2013:528), op 23 oktober 2013 (ECLI:NL:RVS:2013:1625) en recentelijk op 29 januari 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:267).

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2021-0000270262

Wijze van openbaarmaking

De documenten stuur ik met dit besluit in kopie mee. De stukken worden met een geanonimiseerde versie van dit besluit voor eenieder kenbaar gemaakt op www.rijksoverheid.nl.

Hoogachtend,
de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst,
namens deze,

mr. J. Wieten,
plv. Hoofddirecteur Fiscale en Juridische Zaken

Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de minister van Financiën, ter attentie van de Directie Juridische Zaken, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en dient ten minste het volgende te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
- d. een opgave van de redenen waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen.

Bijlage A

Directie Juridische Zaken

Artikel 1 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. Document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;

Ons kenmerk
2021-0000270262

Artikel 3 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf;

Artikel 10 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
 2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
 3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
- (...)

Artikel 11 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.

4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2021-0000270262